

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אירמילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בוסן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בטף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון המיועד לך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק. מותר לכתוב משני צידי הדף במחברת הבחינה. אם נחוצה לך מחברת בחינה נוספת, יש לפנות אל המשגיח ולוודא כי גם במחברת הנוספת הודבקו מדבקות נבחן (בלי שם) ומדבקות שאלון. כמו כן יש לוודא כי המשגיח הדביק על המחברת הנוספת גם את המדבקה "מחברת נוספת" שצבעה כתום. את המדבקה יש להדביק בין שתי הסיכות, בשני צידי הכריכה.
- יש לוודא כי המשגיח רשם את מספרי המחברות במקום המיועד לכך בתחתית העמוד, בכל המחברות שהשתמשת בהן. לטיוטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה. יש לציין את המילה "טיוטה" בראש כל עמוד ששימש לטיוטה.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאירקיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

מדבקות מחברת נוספת
מלصقة دفتر إضافي

בהצלחה !

מדבקות שאלון ملصقة نموذج امتحان	מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاحظات	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> סמל השאלון رقم النموذج </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 10px;"> שם השאלון اسم النموذج </div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> שנה السنة חודש الشهر מועד موعد </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 10px;"> מס' תעודת הזהות رقم الهوية </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 10px;"> סמל ביה"ס رقم المدرسة </div>	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
יש להדביק כאן ↑ מדבקות שאלון يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة نموذج امتحان	יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	

מחברת מתוך מחברות
الدَّفتر من دفاتر

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطِيَ دفتر إضافي

* التَّعليمات باللُّغة العربيَّة على ظهر الصَّفحة

סוג הבחינה : בגרות
מועד הבחינה : קיץ תשפ"ג, 2023
מספר השאלון : 014282

מדינת ישראל
משרד החינוך

עברית : ספרות ומילונאות לנבחנים מן המגזר הערבי

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק א	-	סיפור קצר	-	40	נקודות
פרק ב	-	שירה	-	30	נקודות
פרק ג	-	מילונאות	-	<u>30</u>	נקודות
סך הכול	-		-	100	נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.
- ד. הוראות מיוחדות :
- (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
- (2) שימו לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.
- (3) אין להשתמש במילון.
- שימו לב : בסוף הבחינה מצורף דף טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

פרק א – סיפור קצר (40 נקודות)

1. תפוחים מן המדבר/ סביון ליברכט
קראו את שני הקטעים II-I שלפניכם, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריהם.

I קטע

"ואל השכונה את לא מתגעגעת?"
"לפעמים כן. בערבי חג. שולחן שבת חסר לי והזמירות והצחוקים של דודה שרה. אבל טוב לי כאן. אני אוהבת לעבוד בחוץ ועם חיות... גם אלייך אני מתגעגעת הרבה."
"ואבא?", שאלה ויקטוריה בלחש אל תוך אור הערביים המסתנן.
"אבא לא התעניין באף אחד. והכי פחות בי. כל היום בחנות ועם הספרים והתפילות. כאילו אני לא בתו."
"חס וחלילה. אל תגידי ככה". נבהלה ויקטוריה. מן האמת נבהלה.
"רצה לעשות לי שידוך עם הבן של יקותיאל. כאילו אני אלמנה או צולעת."
"באמת?"
"אל תעשי לי משחקים. כאילו את לא יודעת."
"דיברו. שמעת. אצלנו לא עושים שידוך בכוח. וחוץ מזה, הבן של יקותיאל עילוי."
"עילוי חיוור וחולה כאילו כל היום יושב בתוך בור. וחוץ מזה, אני לא אוהבת אותו."
"ומה את חושבת, אהבה זה הכול?"
"ומה את יודעת על אהבה?"
"ומה זאת אומרת?", נעלבה ויקטוריה והזדקפה בכיסאה.
"ככה מדברים אל אימא כאן?"
"את לא אוהבת את אבא, והוא לא אהב אותך." התעלמה ממנה רבקה, והוסיפה לתוך השקט שנפל: "אני, בבית... לא הייתי שווה הרבה."
"וכאן?", שאלה ויקטוריה בלחישה.
"כאן יותר."

//המשך בעמוד הבא//

קטע II

ויקטוריה אזרה עוז: "זה נכון מה שאמר לי שאת לא רוצה

להתחתן אֶתוּ?"

"ככה אמר לך?"

"נכון או לא נכון?"

"נכון."

"ולמה?"

"עוד לא בטוחה."

"ואיפה למדת את זה?"

"אצלך."

"איך?", תהתה ויקטוריה.

"אני לא רוצה לחיות כמו את ואבא."

"איך?"

"בלי אהבה."

א. (1) בשיחות שבקטעים I-II יש ביקורת על החיים בחברה היהודית החרדית בירושלים, ובעיקר ביקורת על מעמדן של הנשים במשפחה המסורתית. לפי שני הקטעים ולפי הסיפור כולו, מהי הביקורת? הביאו משני הקטעים משפטים שהביקורת שציינת משתמעת מהם, והסבירו אותם. (10 נקודות)

א. (2) השיחות שבקטעים גם מלמדות זכות על החיים בחברה היהודית החרדית. העתיקו מקטע I משפטים שמשמעת מהם נימה חיובית על החיים בחברה החרדית, והסבירו אותם. (10 נקודות)

ב. (1) הביאו מן הסיפור כולו שני פרטים המעידים על היתרונות שיש בחיים החילוניים בקיבוץ: פרטים המתארים את אורח החיים בקיבוץ או פרטים המתארים את הדמויות הקשורות לקיבוץ (אופי, תפיסות עולם, התנהגות ועוד). (10 נקודות)

ב. (2) המוטיב העיקרי בסיפור הוא תפוח.

לפניך כמה משמעויות של מוטיב זה:

- תפוח הוא סמל לחטא ולפיתוי.
- תפוח הוא סמל להבחנה בין טוב לרע.
- תפוח הוא סמל למדע, לקדמה ולהתפתחות טכנולוגית.
- תפוח הוא סמל להרמוניה ולאהבת אמת בין בני זוג.

בחרו במשמעות אחת התואמת, לדעתכם, את המשמעות של מוטיב התפוח בסיפור, ונמקו את בחירתכם. (10 נקודות)

//המשך בעמוד הבא//

פרק ב – שירה (30 נקודות)

2. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

לכל איש יש שם / זלדה

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַן לוֹ אֱלֹקִים וְנָתַנּוּ לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ קוֹמָתוֹ וְאָפֶן חַיּוּבוֹ וְנָתַן לוֹ הָאָרֶץ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ הַהָרִים וְנָתַנּוּ לוֹ כְּתָלָיו,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ חֲטָאָיו וְנָתַנּוּ לוֹ כְּמִיתָתוֹ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ שׁוֹנְאָיו וְנָתַנּוּ לוֹ אֶהְבָּתוֹ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ חֲגָיו וְנָתַנּוּ לוֹ מְלַאכְתּוֹ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַנּוּ לוֹ תְּקוּפּוֹת הַשָּׁנָה וְנָתַן לוֹ עֲרוּנוֹ,
לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנָּתַן לוֹ הַיָּם וְנָתַן לוֹ מוֹתוֹ.

א. השיר עוסק בגורמים המעצבים את זהותו של האדם. מיינו גורמים אלה בטבלה, על פי הקטגוריות שלפניכם. הביאו מן השיר דוגמה לכל אחת מן הקטגוריות האלה. (20 נקודות)

קטגוריות	דוגמאות
שושלת משפחתית	
כוחות עליונים	
מראה חיצוני	
בני אדם	
נוף	
מעשים ורגשות	

ב. הסבירו את המעגליות הקיימת בפתחת השיר ובסיומו. (10 נקודות)

פרק ג – מילונאות (30 נקודות)

3. לפניכם הערך **צעד** ממילון אבן-שושן החדש.

קראו אותו, וענו על ארבעת הסעיפים א-ד שאחריו.

צֶעַד ז' [מן צעד, צַעַד] 1. פְּסִיעָה, מְדָרְךָ בֶּן רֶגֶל: "וַיְהִי כִי צָעַדוּ נְשָׂאֵי אֲרוֹן־ה' שָׁשָׂה צָעָדִים" (שמואל ב ז יג). "שְׁלֹשָׁה הָמָּה מִיִּטְבִּי צָעַד" (משלי ל כט). "בְּלִכְתָּךְ לֹא יִצַּר צָעְדְךָ וְאִם תִּרְוֶץ לֹא תִבְשָׁל" (משלי ד יב). "יָשׁוּב בְּצָעָדִים מְאֹשְׁשִׁים... אֶל הָאָרְנָה" (ביאליק, אריה א).² מְרַחֵק מִכֶּף רֶגֶל לְכֶף רֶגֶל בְּשַׁעַת הַלִּיכָה: הַדְּבָר קָרָה בְּמִרְחָק צָעָדִים אֲחָדִים מִמֶּנִּי.³ [בהשאלה] אֲמָצְעִי, פְּעֵלָה מְכוֹנֶת לְהַשְׁגֵּת אִיזוֹ מִטְרָה: הַמְּנַהֵל נִקְטָה צָעָדִים נִמְרָצִים לְהַעֲלֹאת פְּרִיזוֹן הָעֲבוּדָה. בְּנִית שְׁכוּנִים חֲדָשִׁים הִיא צָעַד רְצִינִי לְפִתְרוֹן בְּעִוֹת הָעוֹלָם. – [צַעַד־, צַעְדוֹ, צָעָדִים, צָעָדִי־]

(מילון אבן-שושן, המילון החדש בע"מ, 2003)

א. לפניכם שלושה משפטים (1-3), ובהם מודגשת המילה "**צעד**". העתיקו ליד כל משפט את ההגדרה המילונית המתאימה ביותר למשמעות המילה "**צעד**", על פי ההקשר שלה במשפט. (10 נקודות)

(1) הנערה עמדה חמישה **צעדים** מאביה.

ההגדרה המתאימה: _____

(2) ועד עובדי הרכבת שיבח את ההנהלה על ה**צעדים** שנקטה להפסקת שביתת העובדים.

ההגדרה המתאימה: _____

(3) **צעד** תימני הוא **צעד** ריקוד המאפיין ריקודי עם ישראליים.

ההגדרה המתאימה: _____

(4) הנער הלך **צעד** אחר צעד בעקבות חברו.

ההגדרה המתאימה: _____

(5) בניית מרכז טיפול בחיות הוא **צעד** שבזכותו יינצלו חיות רבות.

ההגדרה המתאימה: _____

ב. מהי ההגדרה המילונית המתאימה ביותר למשמעות המילה "צעדים" במשפט הבא?

נמק את קביעתך. (8 נקודות)

בצעדים זהירים קרבה הילדה אל המיטה, נמשכת אל החולה כבקסם.

הגדרה:

נימוק:

ג. לפניך שלושה משפטים (1)-(3) בנוגע לערך המילוני "צעד". ליד כל משפט כתוב אם הנאמר בו הוא

נכון או לא נכון, על פי הפרטים שבערך המילוני. (6 נקודות)

(1) הגדרה מספר 1 מגדירה את הערך באמצעות נרדפות. _____

(2) רובד הלשון של הגדרה מספר 3 הוא רובד העברית החדשה. _____

(3) המילה "צעד" היא ממין נקבה. _____

ד. לפניך שלושה משפטים (1)-(2) בנוגע לערך המילוני "צעד". השלם כל משפט לפי המידע שבערך

המילוני. (6 נקודות)

(1) הציטוט הראשון בהגדרה מספר 1 הוא מתקופת. _____

(2) נטיית המילה "צעדים" בסמיכות היא. _____

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

